

Miljørappport for forslag til Regulativ for Brunkær Bæk

Indhold

Ikke teknisk resumé.....	3
1. Indledning.....	5
1.1 Beskrivelse af Brunkær Bæk.	5
1.2 Miljømål og tilstand.....	6
2. Lov- og plangrundlag	7
2.1 Miljøvurderingsloven.....	7
2.2 Vandrammedirektivet	7
2.3 Miljøbeskyttelsesloven	7
2.4 Naturbeskyttelsesloven	8
2.5 Habitatdirektivet	8
2.6 Kommuneplan 2021-2033, Thisted Kommune.....	9
2.7 Udsætningsplaner	9
2.8 Lov om okker	9
3. Miljøvurderingsprocessen.....	10
3.1 Vurderingstemaer	10
3.2 Vurderinger af alternativer	10
3.3 Høring og høringssvar for afgrænsningsrapport	10
4. Miljøvurdering af forslag til Regulativ for Brunkær Bæk.....	11
4.1 Regulativtype	11
4.2 Indvirkning på vandplanter i Brunkær Bæk	11
4.3 Beskæring af brinkvegetation (kantskæring).....	13
4.4 Indvirkning på smådyr i Brunkær Bæk	13
4.5 Indvirkning på fisk i Brunkær Bæk.....	14
4.6 Indvirkning på Limfjorden	14
4.7 Beskyttet natur	14
4.8 Natura 2000.....	15
4.9 Bilag IV arter	15
4.10 Thisted Kommunes Kommuneplan og Planstrategi	16
4.11 Thisted Kommunes Spildevandsplan	18
4.12 Okkerloven	19
4.13 Vurdering af alternativer	20
5. Afværgeforanstaltninger og overvågning.....	21
5.1 Afværgeforanstaltninger.....	21
5.2 Overvågning	21
6. Konklusion	22
7. Bilag.....	22

Ikke teknisk resumé

Dette resumé opsummerer den samlede miljørapport til forslag til Regulativ for Brunkær Bæk

Vandløbsregulativet vurderes at være i overensstemmelse med gældende lov og plangrundlag. Herunder det relevante miljømæssige lovgrundlag og Thisted Kommunes Kommuneplan.

Brunkær Bæk er et vandløb i Thisted Kommune, som er beskyttet af naturbeskyttelsesloven, men ikke målsat eller i forbindelse med nærværende liggende natura 2000 områder.

Baseret på den indledende afgrænsning omhandler miljørapporten følgende:

- Beskyttet natur (§ 3)
- Beskyttede dyrearter (bilag IV)
- Limfjorden og vandløb
- Natura 2000 Konsekvensvurdering
- Andre relevante punkter, som spildevandsplan, kommuneplan og planstrategi.

Der er i miljørapporten gennemgået forslaget eventuelle påvirkninger af miljøet i sig selv og i kombination med andre planer. Miljørapporten konkluderer, at vandløbsregulativet ikke påvirker målsatte overfladevandforekomster sjældne eller beskyttede arter. Miljørapporten forholder sig til andre alternativer til forslaget, og eventuelle afværgeforanstaltninger.

Miljøvurdering

Miljøvurderingen er gennemført på grundlag af en række kriterier defineret i miljøvurderingslovens bilag 4. Regulativets sandsynlige, væsentlige indvirkning på miljøet er vurderet under hensyn til planens mål og geografiske anvendelsesområde.

Thisted Kommune vurderer, at bestemmelserne i det reviderede regulativ for Brunkær Bæk ikke er til hinder for at opnå samlet god økologisk tilstand i målsatte overfladevandforekomster.

Thisted Kommune vurderer, at regulativet for Brunkær Bæk hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter påvirker Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde (H177 og F25) og nr. 27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø (H27 og F21) gunstige bevaringsstatus. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af regulativets indvirkning på Natura 2000-området.

Ligeledes vurderes det, at vedtagelsen af det reviderede regulativ ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder, eller hindre den fortsatte økologiske funktionalitet, for dyre- eller plantearter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Det vurderes, at regulativet for Brunkær Bæk er i overensstemmelse med Thisted Kommunes Kommuneplan, Planstrategi og da der ikke er afvandingsmæssige konsekvenser for ejendomme, vurderes det ikke, at regulativet for Brunkær Bæk påvirker nedsivningsforhold for ejendomme i det åbne land jf. udpegningen i spildevandsplanen.

Thisted Kommune vurderer at tilretningerne i regulativet ikke vil resultere i tilstandsændringer for beskyttede naturtyper tilknyttet til Brunkær Bæk, og derved ikke påvirker de vandløbsnære naturtyper der findes i tilknytning til Brunkær Bæk.

Alternativer

Det vurderes ikke, at der er andre bedre egnede alternativer.

Afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for særlige afværgeforanstaltninger.

Overvågning

Thisted Kommune vurderer, at der ikke er behov for et særligt overvågningsprogram til overvågning af regulativets miljøpåvirkning.

1. Indledning

Grundlaget for miljøvurdering af planer og programmer er EU's direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet. Baggrunden for kravet om miljøvurdering er, at vurderingerne vil forbedre beslutningsgrundlaget i henseende til miljøhensyn i forbindelse med udarbejdelse af planer og programmer med miljømæssige konsekvenser. Direktivet er i Danmark implementeret i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)¹, herefter miljøvurderingsloven.

Vandløbsregulativer danner retsgrundlaget for administrationen af offentlige vandløb og fastsætter bl.a. rammerne for regulering af vandløb. Regulering af vandløb er listet på bilag 2 i miljøvurderingsloven, hvilket betyder, at planen jf. lovens § 8 stk. 1 skal miljøvurderes. I denne rapport miljøvurderes forslaget til regulativet for vandløbet, Brunkær Bæk i Thisted Kommune. Forslaget skal erstatte det gældende regulativ for Brunkær Bæk fra 1998. Hverken det tidligere regulativ eller tillægsregulativet fra 2009 er tidligere miljøvurderet. Bestemmelserne i forslaget til regulativet for Brunkær Bæk er fastsat ud fra en afvejning af afvandings- og miljøhensyn. I regulativforslaget er der fastsat bestemmelser om vandløbets geometriske skikkelse samt bestemmelser om vedligehold (grødeskæring og oprensning), kontrol, bredejerforhold m.m. Foruden miljøvurderingen af regulativets bestemmelser, skal regulativets indvirkning på internationale naturbeskyttelsesområder vurderes under hensyntagen til områdernes bevaringsmålsætninger jf. habitatbekendtgørelsen².

1.1 Beskrivelse af Brunkær Bæk.

Brunkær Bæk er beliggende i Thisted Kommune og er i opmålingen stationeret med st. 0 sydøst for Villerslev startende ved rørdløbet nord for vejoverkørslen ved Gudnæsvej. Vandløbet har et forløb mod syd og har et rørlagt udløb i Limfjorden i st. 1072. I forhold til den omgivende terræn ligger den faktiske bund for det åbne vandløb ca. 0,5 – 1,5 m under terræn. Brunkær Bæk er de første ca. 500 meter beliggende meget smal veldefineret smeltevandsdal, og generelt er arealerne udenfor denne smeltevandsdal dyrkede landbrugsarealer. De nærmeste arealer omkring Brunkær Bæk består hovedsageligt af en bræmme med våde/tidsvis våde naturtyper, men arealerne omkring vandløbet består også af intensive landbrugsarealer.

Thisted Kommune har i forbindelse med denne miljøvurdering foretaget gennemgang af de tilgængelige data for kvalitetselementerne, hvis de findes i vandområdeplanen, og har foretaget supplerende undersøgelser i form af sparke- og pilleprøver af makroinvertebrater. Der er også foretaget en gennemgang af vandløbet for planteregistreringer i vandløbet og bredzonen.

Plantesammensætningen i Brunkær Bæk er domineret af en simpel florasammensætning hovedsageligt bestående af bredzone- og sumplanter og enkelte egentlige vandplanter. Disse findes alene på den del af Brunkær Bæk, som ikke er saltpåvirket fra Limfjorden opstrøms ca. station 500. Nedstrøms station 500 findes der ikke egentlige vandplanter, og vandløbets brinker består næsten udelukkende af tagrør

¹ LBK nr 4 af 03.01.2023. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

² BEK nr. 2091 af 12.11.2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen).

(*Phragmites australis*) og græsser. Desuden har Thisted Kommune registreret forekomst af smalbladet mærke (*Berula erecta*), vandstjerne (*Callitriche sp.*) og brøndkarse (*Nasturtium sp.*) i Brunkær Bæk.

Brunkær Bæk er et § 3-beskyttet vandløb og omkring Brunkær bæk findes flere § 3-beskyttede naturområder, se bilag 1.

1.2 Miljømål og tilstand

Brunkær Bæk indgår ikke i Vandområdeplan 2021 – 2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, hvor miljømålene for de enkelte vandløb er fastlagt. Der er derfor ikke et miljømål for Brunkær Bæk, som skal opnås inden 2027 i henhold til Vandrammedirektivet. I vandområdeplanen er der desuden fastlagt en række indsatser over for bl.a. spildevandsudledningen og de fysiske forhold i vandløbene for at nå miljømålene. Beskrivelsen omfatter et uddrag af vandområdeplanen, og der henvises til vandområdeplanen for en mere udførlig beskrivelse af miljømål, indsatser mv.

For Brunkær Bæk findes det vigtigste i forhold til at denne ikke må forhindre målopfyldelse i Limfjorden, hvilket ikke vurderes at være tilfældet, både på grund af vandløbets størrelse og beskaffenhed for oplandet til Brunkær Bæk. For denne miljørapport vil der derfor heller ikke findes en yderligere beskrivelse af kvalitetselementer fra vandområdeplanen for Brunkær Bæk.

Thisted Kommunes supplerende undersøgelse af vandløbets makroinvertebrater viser, at der opstrøms Gudnæsvej findes en vandløbsfauna, der er sammenlignelig med målsatte vandløb med moderat økologisk tilstand, se bilag 2.

2. Lov- og plangrundlag

I dette afsnit af miljørapporten holdes regulativet imod gældende lovgivning samt relevante plangrundlag for det område regulativet gælder for.

2.1 Miljøvurderingsloven

Miljøvurderingen af forslag for Regulativ for Brunkær Bæk i Thisted Kommune gennemføres på baggrund af miljøvurderingsloven. Formålet med loven er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integration af miljøhensyn under udarbejdelse og vedtagelsen af planer og programmer.

2.2 Vandrammedirektivet

Vandrammedirektivet³ er implementeret i Danmark gennem vandområdeplaner og indsatsprogrammer. Formålet med vandområdeplanerne er bl.a. at forbedre de fysiske forhold i vandløbene samt at reducere forurening fra bl.a. kloakoverløb til vandløb. Bestemmelserne i regulativet må ikke forringe målopfyldelsen eller forringe tilstanden i pågældende vandløb, hvis dette er målsat, eller hvis der er nedstrøms beliggende målsatte vandområder.

For at nå miljømålet i Danmark, har staten udarbejdet vandplan 2009-2015, vandområdeplan 2015-2021 og seneste vandområdeplan 2021-2027. I forbindelse med planerne er der udarbejdet basisanalyser for vandområderne og på baggrund af basisanalyserne har staten udpeget særlige indsatsområder. I udarbejdelse af regulativerne anvendes den aktuelle målsætning, samt data for den aktuelle og tidligere tilstand i basisanalyserne således det sikres, at bestemmelserne i regulativet ikke hindrer målopfyldelsen.

I forslaget til vandområdeplan 2021-2027 er Brunkær Bæk ikke udpeget med miljømål.

2.3 Miljøbeskyttelsesloven

Miljøbeskyttelseslovens⁴ formål er at medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets vilkår og for bevarelse af dyre og plantelivet. Af særlig interesse i denne sammenhæng kan nævnes lovens § 27, der fastsætter, at stoffer, der kan forurene vandet, ikke må tilføres vandløb, søer eller havet, og at sådanne stoffer ikke må oplægges, så der er fare for, at vandet forurenes. Af § 27 stk. 2 fremgår, at stoffer, der er aflejret i vandløb, søer eller havet, ikke uden tilladelse må påvirkes, så de kan forurene vandet. Der kan dog efter lovens § 28 gives tilladelse til, at spildevand tilføres vandløbet. Kravene til udledning af spildevand til vandløbet fastsættes med hjemmel i lovens kapitel 4. En spildevandstilladelse indeholder bl.a. en vurdering af den hydrauliske belastning af vandløbet, således udledningen ikke giver anledning til uønsket erosion, oversvømmelse af vandløbsnære arealer eller hindrer målopfyldelsen. Thisted

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

⁴ LBK nr. 5 af 03.01.2023. Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.

Kommune har udstedt spildevandstilladelser vedrørende udledning af regn- og opspædet spildevand til Brunkær Bæk.

2.4 Naturbeskyttelsesloven

Formålet med naturbeskyttelsesloven⁵ er at beskytte naturen og miljøet med respekt for både mennesker, dyre- og planteliv. Loven beskytter således ikke kun bestanden af vilde dyr og planter samt disses levesteder, men også landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier. Naturbeskyttelsesloven fokuserer på forbedring og genopretning af områder med betydning for vilde dyr og planter samt landskabelige og kulturhistoriske interesser samt at sikre befolkningens adgang til at færdes og opholde sig i naturen. Naturbeskyttelsesloven er særligt relevant i forhold til grødeskæring og oprensning af vandløbet samt oplæg af fyld og afskåret grøde på §3-beskyttede naturområder.

2.5 Habitatdirektivet

Formålet med habitatbekendtgørelsen er at beskytte arter og naturtyper, der er karakteristiske, truede, sårbare eller sjældne i Europa. I bekendtgørelsen er der udpeget fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder, der indgår i det sammenhængende europæiske, økologiske netværk Natura 2000, samt Ramsarområder. I Danmark er habitatdirektivet bl.a. implementeret i habitatbekendtgørelsen og fuglebeskyttelsesdirektivet.

Hvert fuglebeskyttelsesområde er udpeget for at beskytte bestemte fuglearter, der enten er sjældne, truede eller følsomme overfor ændringer af levesteder. Udpegning kan også skyldes, at bestemte fugle regelmæssigt raster under træk eller overvintre i Danmark. Fuglebeskyttelsesområderne er udpeget på grundlag af EU's fuglebeskyttelsesdirektiv⁶.

Habitatområderne er udpeget for at beskytte og/eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for bestemte naturtyper samt arter af dyr og planter. Områderne beskytter naturtyper, der er i fare for at forsvinde i deres naturlige udbredelsesområde. Desuden beskytter områderne truede, sårbare og sjældne dyre- og plantearter. Habitatområderne er udpeget på grundlag af EU's Habitatdirektiv⁷.

Ramsarområderne dækker over beskyttede vådområder med international betydning som levested for vandfugle. Udpegning som Ramsarområde er desuden til gavn for det øvrige dyreliv i området samt planterne i området. Alle danske Ramsarområder indgår i netværket af fuglebeskyttelsesområder og indgår derfor også i Natura 2000 områderne. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen⁸.

⁵ LBK nr. 1392 af 04.10.2022. Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.

⁶ Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle.

⁷ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

⁸ Konvention af 2. februar 1971 om vådområder af international betydning navnlig som levesteder for vandfugle.

2.6 Kommuneplan 2021-2033, Thisted Kommune

Den vedtagne kommuneplan af 2021 er byrådets overordnede plan for Thisted Kommunes udvikling i perioden 2021-2033. Planen fastlægger de overordnede rammer, mål, og retningslinjer for kommunens fysiske udvikling i byen og det åbne land. Kommuneplanen indeholder bl.a., skovrejsningsområder, lavbundsarealer, naturbeskyttelsesinteresser og kulturhistoriske bevaringsværdier i det åbne land.

2.7 Udsætningsplaner

Vandløbet er ikke omfattet af udsætningsplanen "Plan for fiskepleje i thylandske vandløb", plan nr. 71-2019 glædende for distrikt 19, vandsystem 43, 44, 45, distrikt 20, vandsystem 1 og distrikt 21, vandsystem 21-22, 26-33. Planen er udarbejdet af DTU Aqua, som har vurderet at Brunkær Bæk ikke har fiskemæssig interesse.

2.8 Lov om okker

Loven har til formål at forebygge og bekæmpe gener fra okker i vandløb, søer og havet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1581 af 10. december 2015.

Okkerpotentielle områder er lavtliggende steder, hvor der kan være specielt høje koncentrationer af jernforbindelser i undergrunden. Jernforbindelserne kan ved iltning udfældes som okker, der kan udvaskes til vandløb og søer. Her er udfældet okker og andre jernforbindelser skadelige for dyre- og plantelivet. Ved kraftige koncentrationer dør fisk og andet dyreliv.

De okkerpotentielle områder er opdelt i 4 klasser - afhængige af hvor svovlsur jorden er:

- Klasse I – Stor risiko for okkerudledning
- Klasse II – Middel risiko for okkerudledning
- Klasse III – Lav risiko for okkerudledning
- Klasse IV – Ingen risiko for okkerudledning
-

I okkerpotentielle områder klasse I - III skal der efter okkerloven søges om tilladelse til dræning af de berørte arealer ved vandløbsmyndigheden.

3. Miljøvurderingsprocessen

Første skridt i miljøvurderingsprocessen er en afgrænsning af de parametre, som regulativet vurderes at kunne have en væsentlig påvirkning på. Miljøvurderingen omfatter derfor ikke alle forhold anført under § 12 stk. 2 i miljøvurderingsloven. Thisted Kommune vurderer, at de fravalgte parametre ikke vil blive påvirket væsentligt ved implementering af regulativforslaget. Afgrænsningen er lavet som et notat, der er sendt i høring i perioden 22. marts 2024 til 19. april 2024. Afgrænsningen har været i høring ved berørte afdelinger i Thisted Kommune samt ved Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, Fiskeristyrelsen og Kystdirektoratet. Der er ikke kommet kommentarer i høringsperioden. Flere afdelinger i Thisted Kommune har kommet med kommentarer til afgrænsningen og disse er inkluderet i miljøvurderingen. I afgrænsningen omhandles også Thisted Kommunes myndighedsinhabilitet i forbindelse miljøvurderingen.

Ved den endelige vedtagelse af regulativet, skal Thisted Kommune jf. miljøvurderingslovens § 13 udarbejde en sammenfattende redegørelse for, hvordan miljøhensyn er integreret i regulativet, hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning, samt hvorfor det aktuelle forslag til regulativ er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og hvordan myndigheden vil overvåge regulativets væsentlige indvirkninger på miljøet.

3.1 Vurderingstemaer

På baggrund af den indledende afgrænsning har Thisted Kommune vurderet, at miljørapporten til regulativet for Brunkær Bæk skal berøre følgende temaer:

- Målsatte vandområder
- Beskyttet natur (§ 3)
- Beskyttede dyrearter (bilag IV)
- Planforhold og retsgrundlag

Under de enkelte temaer vil bestemmelserne i forslaget til regulativet blive behandlet selvstændigt. Ovenstående er derfor en beskrivelse af de overordnede temaer de enkelte dele/bestemmelser i regulativet forventes at kunne påvirke.

Thisted Kommune har udarbejdet en Natura 2000-vurdering, som er vedlagt i bilag 3 og kort gengivet i afsnit 4.8.

3.2 Vurderinger af alternativer

Thisted Kommune har forholdt sig til alternativer til det reviderede regulativ for Brunkær Bæk. Alternativerne og vurderingen af disse er beskrevet i afsnit 4.13.

3.3 Høring og høringssvar for afgrænsningsrapport

Afgrænsningen af Miljøvurderingen har været i høring ved Thisted Kommune samt ved den lokale afdeling af Miljøstyrelsen, ved fiskeristyrelsen, naturstyrelsen og kystdirektoratet. Thisted Kommune havde ikke yderligere ønsker til vurderingstemaer i denne miljøvurdering. Der er ikke kommet høringssvar til afgrænsningen af vurderingstemaer fra de hørte styrelser.

4. Miljøvurdering af forslag til Regulativ for Brunkær Bæk

Miljøvurderingen tager udgangspunkt i bestemmelserne i det reviderede regulativ samt en referencetilstand, som er et scenarie, hvor vandløbet er uden drift. Den faktuelle påvirkning vil være forskellen mellem de nuværende forhold i Brunkær Bæk, bestemmelserne i det gældende regulativ og ændringerne til forslaget for regulativet. Brunkær Bæk har siden 1966 haft et vandløbsregulativ med bestemmelser for årlige vedligehold. Vandløbet er leve- og ynglested for et begrænset antal arter af smådyr og planter, men er vurderet uden fiskemæssig interesse.

Da Brunkær Bæk ikke i sig selv er målsat vandløb, skal bestemmelserne i regulativet sørge for ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer at påvirke Limfjorden på en sådan måde at målopfyldelse forhindres. For at opretholde de afvandingsmæssige interesser og tage hensyn til vandløbets tilknyttede dyreliv har Thisted Kommune besluttet følgende for det reviderede regulativ for Brunkær Bæk:

- Regulativtypen fastholdes som geometrisk skikkelse for hele Brunkær Bæk.
- Strømrønde bredden præciseres og er mindre end regulativbundbredden for den ikke saltpåvirkede del.
- Grødeskæringstermin er fastholdt fra det gældende regulativ.
- Strømrønde skæring kombineres med kantskæring af uønskede og skyggegivende arter.
- Kantskæring kan foretages for at begrænse tagrør eller invasive plantearter.
- Grødeskæringen kan foretages manuelt med le eller maskinelt med mejekurv.
- Mulighed for 1 årlig oprensning, hvis den faktiske skikkelse udløser krav om oprensning.
- Muligheden for ekstraordinært vedligehold fjernes.

Miljøvurderingen er foretaget med afsæt i det for miljøet værst tænkelige scenarie, hvilket er 1 årlig grønnskæring udført med mejekurv med en strømrønde på 80% af regulativbundbredden og 1 årlig oprensning. I følgende afsnit af miljørapporten omhandles regulativets og dets bestemmelsers indvirkning på målsatte vandforekomster og biologiske kvalitetselementer blandt andet kendt fra vandløbs økologiske målsætning, beskyttede naturtyper, arter på udpegningsgrundlaget for internationale beskyttelsesområder, relation til Thisted Kommunes Kommuneplan, planstrategi og spildevandsplan samt en vurdering af egnede alternativer.

4.1 Regulativtype

Det reviderede regulativ er udarbejdet med en fastlagt geometrisk skikkelse. Regulativtypen sikrer at vandløbets afvandingsmæssige forhold opretholdes. Regulativtypen tillader ikke i stor grad formudvikling og dynamik i vandløbet, men da vandløbet ikke har et miljømål, vurderes regulativtypen tilstrækkelig til at sikre interesserne i og omkring Brunkær Bæk.

4.2 Indvirkning på vandplanter i Brunkær Bæk

Thisted Kommune har gennemgået hele vandløbet i forbindelse med udarbejdelse af denne miljørapport. Ved gennemgangen er vandplante og brink-vegetation noteret for hele den omhandlede strækning fra st. 0 til st. 1072. Brunkær Bæk bliver groft inddelt i 2 dele. En uden væsentlig saltpåvirkning fra st. 0 til ca. st. 500, og en mere saltpåvirket del fra st. 500 til udløb i Limfjorden.

Thisted Kommune noterer planter i vandløbet observeret i forbindelse med tilsyn. I Thisted Kommunes registreringer er der en artsfattig plantesammensætning i vandløbet med dominans af smalbladet mærke og brøndkarse, men der er også registreret bl.a. vandstjerne og vandærenpris. Thisted Kommune vurderer på den baggrund, at potentialet for udviklingen af plantesammensætningen skal sikres gennem en ændret praksis for kantskæring, og det mest sandsynlige vil være, at dette kunne øge dækningsgraden af de tilstedeværende arter.

I det reviderede regulativ er der fastsat bestemmelser for en årlige grødeskæring udført mellem hhv. 15. juli og 15. september. Da der er tale om en vedligeholdelse og vandløbet ikke er målsat vurderer Thisted Kommune, at en fastholdelse af antallet af årlig grødeskæring samt grødeskæringstermin ikke risikere at påvirke miljøet.

Ifølge grødeskæringsvejledningen⁹ bør der skæres mindst muligt grøde, således den negative effekt af grødeskæringen på planterne bliver så lille som muligt. I områder, hvor der ikke skæres, vil der ifølge vejledningen og faglig rapport om grødeskæring i vandløb¹⁰ opretholdes såkaldte refugier, hvor der kan forekomme en større mangfoldighed af vandplantearter, heriblandt særligt skæringsfølsomme arter (langsomtvoksende arter). Med det reviderede regulativ efterlades flere planter i vandløbet, da bredden af strømrunden er reduceret i forhold til referencetilstanden, hvilket giver mulighed for etablering af sådanne refugier. En præcisering af strømrundebredden i forhold til gældende regulativ efterlader ikke kun flere planter i vandløbet, det giver også mulighed for at undlade at skære i områder, hvor der er diversitet i planter. Thisted Kommune forventer derfor, at det reviderede regulativ vil føre til en højere andel af langsomtvoksende vandplanter i Brunkær Bæk og dermed højere diversitet i plantesammensætningen. Thisted Kommune vurderer, at bestemmelserne om grødeskæring i det reviderede regulativ ikke påvirker miljøet væsentligt.

Oprensning i vandløbet vil påvirke planterne, da der bliver fjernet planter med det opgravede materiale. I det reviderede regulativ er det dog præciseret, at oprensning skal foregå under hensyntagen til aflejringens placering, samt til dyre og planteliv, og at oprensning kun må omfatte løse aflejringer, som sand og mudder. Det er også præciseret, at strukturelementer, som grus- og stenbund, store sten, dødt ved og rødder, der er vigtige for de sarte og langsomtvoksende plantearter i vandløbet, skal bevares. Når de løse og finpartikulære aflejringer fjernes fra vandløbet øges forekomsten af potentielle levesteder for de mere sarte og langsomtvoksende plantearter. Desuden begrænses oprensninger til vandløbets naturlige strømrunde, hvilket sikre refugier for planter i vandløbets sider.

I det reviderede regulativ er bestemmelserne i forhold til kontrol bestemt til at der mindst hver 10. år laves en vurdering af om Brunkær Bæk skal kontrolopmåles. Thisted Kommune forventer ikke, at det reviderede regulativ medfører en hyppigere frekvens af oprensning end ved gældende regulativ.

Thisted Kommune vurderer, at bestemmelserne om oprensning i det reviderede regulativ ikke påvirker planter i Brunkær Bæk væsentligt.

⁹ Grødeskæringsvejledning. Vejledning om grødeskæring i danske vandløb. Vejledning nr. 25. Miljøstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet. December 2017.

¹⁰ Faglig udredning om grødeskæring i vandløb. Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 188. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. Juni 2016.

4.3 Beskæring af brinkvegetation (kantskæring)

Bestemmelserne i det reviderede regulativ er en fortsættelse af referencetilstanden, hvor der bortskæres stivstænglet vegetation i forbindelse med grødeskæringen. Beskæring af stivstænglet brinkvegetation vil give et mere åbent vandløb, hvor mulighederne for etablering af mere følsomme vandplanter er højere end i et vandløb, hvor stivstænglet brinkvegetation ikke bortskæres. Thisted Kommune vurderer, at beskæring af brinkvegetation, i det omfang regulativet foreskriver, vil forbedre forholdene for planter i vandløbet i overgangen mellem vandløb og brink. Dette vil sandsynligvis medføre en forbedring af DVPI-indeksværdien og dermed tilstanden for vandplanter. Thisted Kommune vurderer derfor, at regulativets bestemmelser om beskæring af brinkvegetation vil påvirke vandløbet positivt.

4.4 Indvirkning på smådyr i Brunkær Bæk

Thisted Kommune har i forbindelse med miljøvurdering af forslag til Regulativ for Brunkær Bæk foretaget sparke- og pilleprøve i vandløbet, og fundet at der ved det gældende regulativ for Brunkær Bæk findes en smådyrsfauna svarende til moderat økologisk tilstand. Brunkær Bæk er ikke målsat i vandområdeplanerne, og bestemmelserne i det reviderede regulativ forventes ikke at påvirke smådyrene negativt. Brunkær Bæk vil kunne benyttes som spredning af flyvende smådyr til andre målsatte vandløb i den nære geografi, og Thisted Kommune vurderer ikke at det reviderede regulativ er til hindre for dette.

I vandløb som Brunkær Bæk, hvor der er begrænset adgang til groft substrat på bunden, spiller planterne en større rolle i forhold til at skabe levesteder for smådyr i vandløbet. Tilstedeværelsen af planter i vandløbet giver fysisk variation ned gennem vandløbet samt i vandsøjlen og danner levesteder for flere typer af smådyr end i et vandløb uden vandplanter. Smådyrene hæfter sig på planternes blade og lever af at filtrere partikler fra vandet, af alger på planternes blade samt af selve bladene. Grødeskæring har dermed en direkte påvirkning på smådyr, da de smådyr, der sidder på de afskårne plantedele forstyrres eller fjernes fra vandløbet ved grødeskæring.

Grødeskæring kan desuden have en indirekte virkning på smådyrene, da grødeskæring kan sætte fine substrater i bevægelse, som vil sedimentere andre steder i vandløbet evt. på grovere substrat, som er vigtige levesteder særligt for de mere sårbare smådyr. En præcisering af strømrendebreden, som det er tilfældet med det reviderede regulativ i forhold til gældende regulativ, efterlader en større andel af planter tilbage i vandløbet, som kan udgøre levesteder for smådyr. Desuden mindskes den direkte påvirkning på smådyrene, når der skæres mindre grøde væk og mængden af fint substrat, der sættes i bevægelse ved grødeskæring reduceres. Foruden den direkte effekt med en større andel planter i vandløbet efter grødeskæring, som følge af bestemmelserne i det reviderede regulativ, forventer Thisted Kommune også en positiv udvikling i artsdiversiteten af vandplanter i Brunkær Bæk. Diversiteten af smådyr er relateret til diversiteten af vandplanter, da forskelligheden i planternes udformninger resulterer i forskellige strømnings- og sedimentationsforhold. Flere planter i vandløbet og en større forekomst af egentlige vandplanter vil skabe flere potentielle levesteder for smådyr i Brunkær Bæk og dermed forbedre forholdene for smådyr i vandløbet.

Ved oprensningen påvirkes smådyr. Dels fjernes de med opgravet materiale, og dels af selve indgrebet, som sætter smådyr i drift. Arter tilknyttet dødt ved og andet fast substrat, som grus og sten, er mindre robuste og stiller højere krav til den økologiske tilstand, og det er disse arter, der er med til at sikre målopfyldelse for smådyr. I forhold til gældende regulativ er det i det reviderede regulativ præciseret, at

strukturelementer som grus, sten, rødder og dødt ved skal bevares i vandløbet i forbindelse med en oprensning, eller tilbageføres til vandløbet straks efter oprensning.

Thisted Kommune forventer at tilstanden for smådyr vil blive forbedret med bestemmelserne i det reviderede regulativ. Thisted Kommune vurderer, at bestemmelserne i det reviderede regulativ ikke i sig selv eller i kombination med andre planer påvirker smådyr i målsatte vandløb. Thisted Kommune vurderer, at udviklingen i artssammensætningen i Brunkær Bæk primært begrænset af den korte længde af vandløbet som egnet levested og Brunkær Bæk vil mangle mange af de mere sårbare arter, som er knyttet til det grovere substrat. Bestemmelserne i forhold til driften af vandløbet vil ikke ændre på dette i forhold til et referencescenarie.

4.5 Indvirkning på fisk i Brunkær Bæk

Thisted Kommune udfører tilsyn med Brunkær Bæk og i perioden 2018-2023, er der ikke registreret fisk i Brunkær Bæk. Thisted Kommune vurderer, at datagrundlaget for tilstanden for fisk i Brunkær Bæk er tilstrækkeligt til at danne grundlag for miljøvurdering af det reviderede regulativs påvirkning på forholdene for fisk i Brunkær Bæk. Da vandløbet ikke er målsat eller inkluderet i DTU Aqua's Fiskeplejeplan for thylandske vandløb vurderes Brunkær Bæk ikke at være egnet som fiskevand.

Thisted Kommune vurderer samlet, at forholdene for fisk ikke vil blive ændret i forbindelse med det reviderede regulativ,

4.6 Indvirkning på Limfjorden

Vandløbets relation til vandrammedirektivet er derfor med fokus på tilstanden i Limfjorden. I forbindelse med grødeskæring og oprensning ledes en mindre transport af plantedele og finere organisk materiale ud af vandløbet til Visby Bredning (den del af Limfjorden der ligger ud for Brunkær Bæks udløb). Limfjordssekretariatet har i 2022 lavet et overslag over afskåren grødes betydning for kvælstoftilførslen til Limfjorden, med udgangspunkt i Halkær Å og Halkær bredning. Deres beregninger viste at kvælstofbidraget til Limfjorden i forbindelse med grødeskæring er ubetydeligt og anfører at udledningen alligevel ville finde sted fra naturligt henfald af planter, hvis ikke der blev skåret grøde. En eventuel udledning af finere organisk materiale i forbindelse med oprensning i Brunkær Bæk må forventes primært at bestå af plantedele, der alligevel på sigt vil ledes ud til fjorden. Thisted Kommune vurderer samlet at det reviderede regulativ ikke vil have negativ indvirkning på miljøtilstanden i Visby Bredning. Regulativets bestemmelser har ikke indflydelse på den kemiske tilstand i Limfjorden. Thisted Kommune vurderer samlet, at implementering af bestemmelserne i det reviderede regulativ for Brunkær Bæk ikke er til hinder for opnåelse af samlet god økologisk tilstand i Limfjorden.

4.7 Beskyttet natur

Der er registreret §3 beskyttet natur i henhold til naturbeskyttelsesloven langs med hele den regulativmæssige udstrækning af Brunkær Bæk, fra st. 0 til udløbet i Limfjorden. Naturbeskyttelsen omfatter engområder, moseområder og strandeng. Moser, som ligger i tilknytning til vandløbet, er beskyttet, selv om de er mindre end 2500 m², og selv om de ikke er registreret. Brunkær Bæk er ikke omfattet af Naturbeskyttelseslovens åbeskyttelseslinje. For en nærmere oversigt over hvilke arealer,

som er udpeget som beskyttet natur efter § 3 i naturbeskyttelsesloven henvises til Miljøportalens arealinformation eller Thisted Kommunes hjemmeside.

Den almindelige regulativmæssige grødeskæring og oprensning kan foretages uden dispensation fra naturbeskyttelsesloven, hvis denne foretages indenfor sædvanlige tidsintervaller. Hvis det vurderes, at en oprensning ikke følger denne, eller er i fare for at resultere i en tilstandsændring de omkringliggende naturbeskyttede arealer, vil det kræves en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Da det reviderede regulativ i stor grad, er en videreførelse af bestemmelserne i det gældende regulativ, ændres der ikke på den afvandingsmæssige tilstand for Brunkær Bæk. Det forventes dog, at der i større grad er mulighed for at påvirke plantesammensætningen på vandløbsnære arealer og for vandløbet selv positivt ved vedtagelse af nærværende regulativ. Thisted Kommune vurderer også, at vedtagelse af regulativet ikke vil medføre en dispensationskrævende tilstandsændring for vandløbet eller de vandløbsnære arealer. Ved kørsel med maskinel og fastholdelse af skikkelsen fra det gældende regulativ, vil arealerne være tørrere end ved en referencetilstand, hvor der ikke vil være vedligeholdelse. I sådan et scenarie vil de tørre naturtyper blive vådere end de er i dag og end de forventes at være i fremtiden. Ophør af vedligehold i Brunkær Bæk vurderes derfor at være dispensationskrævende.

4.8 Natura 2000

Natura 2000-områder omfatter et netværk af internationale naturbeskyttelsesområder i EU med særligt værdifuld natur. Natura 2000 og Ramsar-områder er en fælles betegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse særligt udpegede områder.

Brunkær Bæk afvander til den vestlige del af Limfjorden. Nærmeste Natura 2000 områder er nr. 42 Mågerodde og Karby Odde (H177 og F25), beliggende 2.600 m øst for udløbet til Limfjorden og nr. 27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø (H27 og F21) beliggende ca. 4.800 m vest for udspringet.

Det vurderes derfor ikke, at regulativet for Brunkær Bæk vil have indvirkning på et Natura 2000 område eller arter på udpegningsgrundlaget herfor.

Der er i forbindelse med denne miljørapport udarbejdet en foreløbig konsekvensvurdering for Natura 2000, arter på udpegningsgrundlagene og en vurdering af bilag IV arter. Det vurderes ikke at vedligeholdelsesaktivitet og herunder oprensning har risiko for at resultere i fjernpåvirkning af Natura 2000 områder eller arter på udpegningsgrundlagene, se bilag 3.

4.9 Bilag IV arter

Der er en række arter der er særligt beskyttet af EU's habitatdirektiv. Disse arter kaldes bilag IV-arter da de fremgår af en liste på habitatdirektivets bilag IV. Flere af dem er desuden fredede og/eller omfattet af den danske artsfredningsbekendtgørelse (Bekendtgørelse nr. 521 af 25/03/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt). Jævnfør EU-habitatdirektivet må der ikke gives tilladelser eller vedtages planer m.v. der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Da yngle- og rasteområder kan bestå af et netværk af flere lokaliteter, hvis betydning afhænger af årstider og dynamikker i populationer i den art der betragtes, anlægges der en bredere

forståelse af yngle- og rasteområder – princippet om økologisk funktionalitet. Ved økologisk funktionalitet vurderes netværket af lokaliteter som ét samlet. En skade på et levested et sted i netværket kan således afværges ved at fremme kvaliteten af levestederne andetsteds i netværket. Forudsætning bliver, at den økologiske funktionalitet i et yngle- eller rasteområde kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Som udgangspunkt er potentielle bilag IV-arter vurderet på kendte forekomster på baggrund af rapporten "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" og afrapporteringen af Statens NOVANA-overvågningsprogram, der begge er baseret på et 10 km x 10 km kvadrat-net. Der er også fremsøgt oplysninger fra databasen Danmarks Fugle og Natur, Miljøportalen m.m. Efterfølgende er bruttolisten med potentielt forekommende bilag IV-arter i 10 km x 10 km felter sorteret, så kun de arter der er vurderet relevante i forhold til regulativrevision er medtaget. For eksempel er hverken markfirben eller skimmelflagermus fundet relevant, da markfirben lever på tørre overdrev og kystskrænter, og skimmelflagermus i bygninger uden tilknytning til vandløbet.

For Brunkær Bæk er det vurderet, at ikke findes egnede levesteder for spidssnudet frø og strandtudse i vandløbet eller på de vandløbsnære arealer. Der kan være strandtudse på den afgræssede strandeng omkring vandløbets yderste strækning, men vandløbsvedligehold vurderes ikke at påvirke dens levesteder, da der kun køres på de helt vandløbsnære arealer, og ikke i og omkring vandhuller.

Birkemus findes i en række forskellige naturtyper; ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord. Den føder sine unger i underjordiske reder, som den også anvender til overvintring. De helt vandløbsnære arealer ved Brunkær Bæk vurderes at være for våde til at være egnede redested, da de kan være oversvømmede i vinterperioden, og birkemus vurderes at anvende de mere højtliggende arealer længere væk fra vandløbet. De kan forekomme sporadisk på de mere vandløbsnære arealer, fx i forbindelse med magesøgning. Vandløbsvedligeholdet vurderes dog ikke at påvirke dette negativt.

Med henvisning til de øvrige bilag IV-arters levevis og habitatvalg, vurderes vandløbet og de vandløbsnære arealer ikke at rumme egnede levesteder for øvrige Bilag IV-arter.

Samlet set vurderes det at vandløbsvedligeholdet ikke påvirker Bilag IV-arterne og at de potentielle levesteders økologiske funktionalitet bevares på minimum samme niveau. se evt. bilag 3.

4.10 Thisted Kommunes Kommuneplan og Planstrategi

I Thisted Kommunes Kommuneplan fastlægges de overordnede mål og retningslinjer for kommunens fysiske udvikling i byen og i det åbne land. Kommuneplanen findes på Thisted Kommunes hjemmeside. Det er Kommunebestyrelsens mål at naturlige og målsatte vandløb prioriteres højt og ved gennemførelse af vandløbsforbedringer, at være med til at sikre, at målsætninger opfyldes ved gennem planlægning af kommunens samlede udvikling at arbejde for, at alle vandløb i kommunen lever op til deres målsætning, samt arbejde for at sikre faunaens frie bevægelse i alle vandløb i kommunen. Ved at arbejde for, at alle målsatte søer i kommunen, lever op til målene.

Laves der ændringer i vandløbet, skal der tages hensyn og foretages overvejelser i forhold til

retningslinjerne i kommuneplanen. Dette kunne f.eks. være i forhold til følgende retningslinjer fra kommuneplanen:

- Forringelse af den nuværende tilstand af overfladevand skal forebygges.
- Der må ikke gives tilladelse til øget direkte eller indirekte forurening af overfladevand. Undtagelser: 1) Tilladelsen kan begrundes med væsentlige samfundsmæssige forhold, eller 2) Manglende tilladelse kan medføre øget forurening af miljøet som helhed.
- De målsatte og naturbeskyttede vandløb skal friholdes for tilledninger og aktiviteter, der forringer tilstanden eller forhindrer, at de til enhver tid gældende målsætninger opnås.
- Ikke målsatte vandløb skal forvaltes, så vandløbenes naturpotentiale understøttes og under hensyntagen til de forskellige interesser, bl.a. afvandingsmæssige, naturmæssige og rekreative interesser, som er tilknyttet vandløbet.
- Udarbejdelse af regulativer, tilrettelæggelse af vandløbsvedligeholdelsen og vandløbsrestaurering skal ske i overensstemmelse med kvalitetsmålet for vandløbet.
- Der gives som udgangspunkt ikke tilladelse til rørlægning af målsatte vandløb, vandløb beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 samt vandløb, der fungerer som spredningskorridorer/økologiske forbindelseslinjer.
- Direkte indvinding af overfladevand fra vandløb skal så vidt muligt undgås. Der kan kun i særlige tilfælde gives nye tilladelser til indvinding af vand fra ferske overfladevandområder. De særlige tilfælde er f.eks. indvinding fra de større vandløbs nedre strækninger, gravede bassiner og afvandingskanaler.
- Der etableres så vidt muligt fuld faunapassage ved total fjernelse af menneskeskabte spærringer i vandløb. Hvor opstemninger bibeholdes af f.eks. kulturhistoriske eller andre samfundsmæssige hensyn, sikres passagen f.eks. ved etablering af "naturlignende stryg" i selve vandløbet eller omløbsstryg med tilstrækkelig vandgennemstrømning.
- Hvor det er muligt, bør rent overfladevand fra f.eks. tagarealer afledes til nedsivning eller opsamles til vandingsformål eller lignende.
- Ved tilladelse til udledning i vandløb skal det sikres, at vandløbets samlede hydrauliske kapacitet ikke overskrides, samt at udledningen ikke er til hinder for vandløbets målopfyldelse.
- De målsatte søer skal så vidt muligt friholdes for tilledninger og aktiviteter, der forringer tilstanden eller forhindrer, at de til enhver tid gældende målsætninger nås.
- Afvanding af søer og stillestående vandområder i øvrigt skal så vidt muligt undgås.
- Indvinding af overfladevand må ikke være til hinder for, at søerne opfylder de fastlagte miljømål.
- For alle søer gælder det, at de skal opnå god økologisk tilstand. Det gælder dog ikke for regnvandsbassiner, spulefelter og lignende tekniske anlæg. Ved risiko for manglende målopfyldelse vil der typisk være behov for at nedbringe tilførslen af næringsstoffer. Udover indsats over for bl.a. spildevand og regnbetingede udledninger kan der være behov for at reducere tilførsel af næringsstoffer fra omgivende arealer.

I kommuneplanen er arealerne omkring Brunkær Bæk udpeget i flere henseender.

Hele Brunkær Bæk ligger inden for kystnærhedszonen. Formålet med kystnærhedszonen er, at landets kystområder skal søges, friholdt for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af kystnærhed, samt at sikre og udbygge offentlighedens adgang til kysterne. Ca. 2/3 dele af Thisted Kommune er beliggende i Kystnærhedszonen.

Brunkær Bæk ligger indenfor et område, hvor skovrejsning er uønsket, hvorfor der i reglen ikke kan plantes skov. Derudover løber Brunkær Bæk i områder, der i Kommuneplanen er bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber. Bevaringsværdige landskaber er udpeget på baggrund af landskabsanalysen efter landskabskaraktermetoden. De landskabelige bevaringsværdige værdier knytter sig til karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet, som er sårbare over for ændringer.

Større sammenhængende landskaber er landskaber, der grundet nogle geologiske dannelser, nogle arealanvendelsesmæssige forhold eller nogle oplevelsesmæssige forhold indgår i værdifulde sammenhænge.

De større sammenhængende landskaber kan bestå af landskaber med store udsigter, langstrakte geologiske dannelser, landskaber i forbindelse med større ådale samt lange ubebyggede kyststrækninger, store områder med plantager og natur. I større sammenhængende landskaber kan der indgå områder, der ikke nødvendigvis rummer store landskabsværdier, men fungerer som trædesten mellem bevaringsværdige landskaber.

Planstrategi

Planstrategi 2023 tager udgangspunkt i Thisted Kommunes vision "Thy til livet" og politikkerne for bæredygtig fremtid, det gode hverdagsliv og vækst og potentialer i Thy. Med Planstrategi 2023 sætter Kommunalbestyrelsen retningen for den fysiske udvikling og planlægning. Planstrategien er beslutningsgrundlaget for at revidere kommuneplanen. Af overordnede temaer for planstrategien gælder det at Regulativer for Brunkær Bæk ikke må hindre udvikling med udgangspunkt i stedbundne kvaliteter og potentialer. Herudover skal planstrategien facilitere udvikling, hvor det kan understøtte og skabe synergier til det eksisterende miljø, andre funktioner i området, eller hvor det kan bidrage til at skabe erhvervsudvikling, bosætning eller grøn omstilling.

Thisted Kommune vurderer at indholdet i forslag til Regulativ for Brunkær Bæk er i overensstemmelse med Thisted Kommunes Kommuneplan og Planstrategi 2023. Da bestemmelserne i regulativet ikke i sig selv eller forbindelse med andre planer ligger hindringer for at opfylde de miljømæssige synergier og potentialer i Thisted Kommunes versioner og strategier.

4.11 Thisted Kommunes Spildevandsplan

Miljøbeskyttelseslovens¹¹ formål er at medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets levevilkår og for bevarelse af dyre- og plantelivet. Af særlig interesse i denne sammenhæng kan nævnes lovens § 27, der fastsætter, at stoffer, der kan forurene vandet, ikke må tilføres vandløb, søer eller havet, og at sådanne stoffer ikke må oplægges, så der er fare for, at vandet forurenes. Der kan dog efter § 28 gives tilladelse til, at spildevand tilføres vandløb m.v. Af § 27 fremgår desuden, at stoffer, der er aflejret i vandløb, søer eller havet, ikke uden tilladelse må påvirkes, så de kan forurene vandet. Med hjemmel i lovens kapitel 4 fastsættes kravene til udledning af spildevand til vandløb. I denne forbindelse skal den hydrauliske belastning af vandløbet vurderes, så udledninger ikke giver anledning til uønsket erosion eller oversvømmelse

¹¹ LBK nr. 48 af 12/01/2024

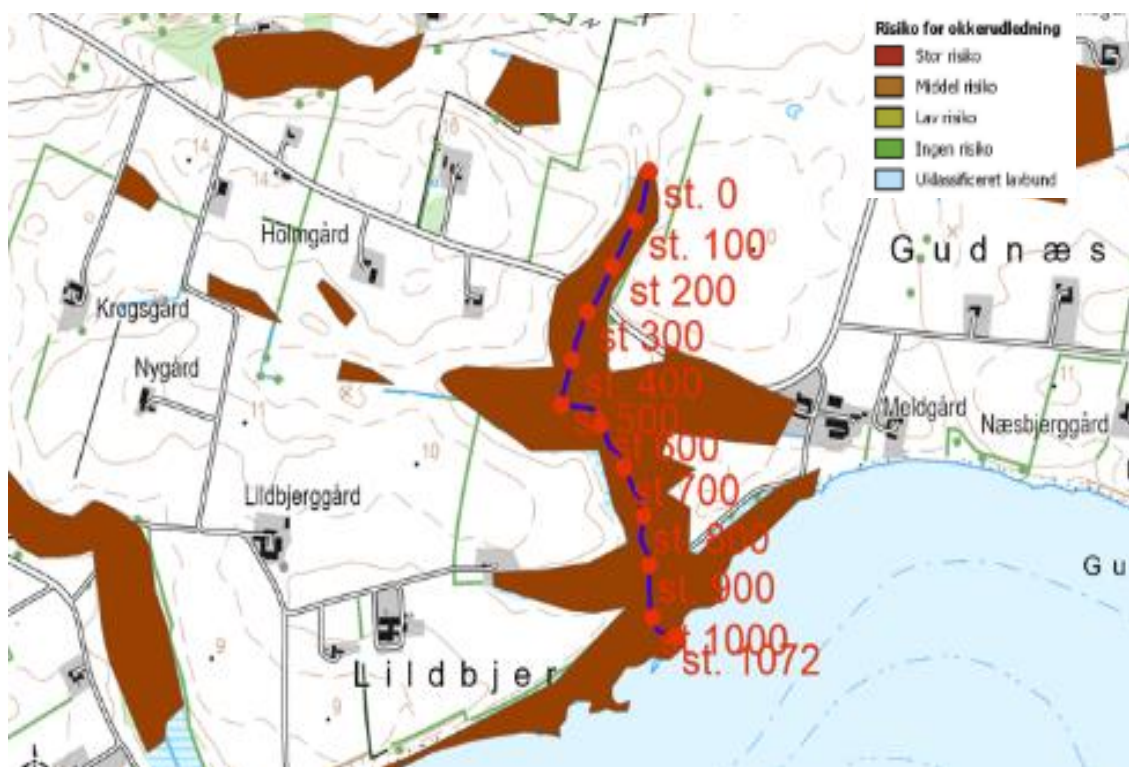
af vandløbsnære arealer. Brunkær Bæk modtager ikke direkte spildevand i forbindelse med overløbsbygværker. Der er ej heller i oplandet til Brunkær Bæk udpeget områder, hvor der skal foretages rensning fra husspildevand i det åbne land. For en mere detaljeret oversigt over udledninger til vandløb henvises til Thisted Kommunes Spildevandsplan som findes på

<https://thisted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/82#/32373>

Da der ved det reviderede regulativ videreføres bestemmelserne omkring vedligeholdelse forventes disse ikke at være i konflikt med den gældende spildevandsplan. Thisted Kommune er opmærksom på, at der kan være tilfælde, hvor ejendommens afledningsforhold af spildevand kan påvirkes ved en administrativ hævnning af vandstanden i offentlige vandløb. Det vurderes dog på baggrund af områdets topografi ikke at være tilfældet ved det reviderede Regulativ for Brunkær Bæk. Thisted Kommune vurderer derfor at forslaget til Regulativ for Brunkær Bæk ikke påvirker ejendomme og Thisted Kommunes Spildevandsplan.

4.12 Okkerloven

Arealerne omkring Brunkær Bæk er udpeget som klasse I – Stor risiko for okkerudledningen, hvorfor der skal søges om tilladelse til dræning ved vandløbsmyndigheden. Klassifikationen fremgår af nedenstående figur. En eventuel uddybning eller vandstandssænkning i Brunkær Bæk eller de omkringliggende arealer vil kræve myndighedsbehandling. For bestemmelserne i forslag for Regulativ for Brunkær Bæk, vurderer Thisted Kommune ved videreførelse af bestemmelserne fra det gældende regulativ ikke, at der vil været en øget risiko for udledning af okker til miljøet. Ved gennemgang af Brunkær Bæk ses der ikke væsentlig okkerudledning, men der ses pletvis okkerplamager i brinken og de tilstødende naturarealer. I forhold til en referencesituation vil bestemmelserne i regulativet forventes at have en øget udledning af okkerholdige forbindelser til miljøet.

Figur 1. Brunkær Bæk med angivelse af okkerpotentielle områder i tilknytning til vandløbet.

Samlet set vurderer Thisted Kommune at bestemmelserne i det reviderede regulativ er i overensstemmelse med Okkerlovgivningen. Thisted Kommune holder tilsyn med Brunkær Bæk, og i den forbindelse overvåges det, om der fremtidigt vil ske en forøgelse af okker til miljøet. Er dette tilfældet bør Thisted Kommune vurdere, om regulativet bør revideres, og vandstanden hæves for at undgå yderligere påvirkning af miljøet.

4.13 Vurdering af alternativer

I dette afsnit af miljørapporten findes en beskrivelse af alternativer til forslag til Regulativ for Brunkær Bæk, som Thisted Kommune vurderer relevante at inkludere i miljørapporten. Der arbejdes med 3 forskellige alternativer; at regulativet ikke revideres og derfor videreføres uden ændringer, at Brunkær Bæk nedklassificeres fra offentligt vandløb til privat vandløb og at vedligeholdelse af brunkær bæk ophører.

Gældende regulativ revideres ikke

Et af de alternativer der kunne tænkes gældende for Brunkær Bæk, er at vandløbsregulativet ikke revideres. Da det politisk er besluttet af Thisted Kommune, at de offentlige vandløbs vandløbsregulativer skal revideres på et ensartet grundlag, vil en manglende revision af Brunkær bæk ikke være i overensstemmelse med dette. Ved at undlade at revidere regulativet for Brunkær Bæk, vil denne miljørapport ikke skulle udarbejdes, og de miljømæssige konsekvenser af regulativet vil derfor ikke blive beskrevet. Det vurderes derfor ikke at være i overensstemmelse med Thisted Kommunes visioner i Kommuneplan og Planstrategi. Alternativet ses derfor ikke, som egnet egnet alternativ.

Vandløbet nedklassificeres

Et andet scenarie for Brunkær Bæk er at nedklassificere vandløbet fra dets status som offentligt vandløb til privat vandløb. Den største ændring i dette scenarie ville være, at vedligeholdelsen af vandløbet skulle foretages af bredejerne fremfor at blive afholdt af Thisted Kommune. I dette scenarie vil bestemmelserne for det gældende regulativ videreføres, da væsentlige ændringer i vedligeholdelsespraksis vil resultere i en dispensationskrævende tilstandsændring af vandløbet og de omkringliggende arealer. Det er i forbindelse med den politiske proces med ensretningen af Thisted Kommunes vandløbsregulativer besluttet, at de naturmæssige værdier omkring Brunkær og det økologiske potentiale ikke udløser i en nedklassificeringsproces. Derfor vurderes det ikke som egnet alternativ til forslag til Regulativ for Brunkær Bæk.

Vandløbet vedligeholdes ikke

Ved dette alternativ beskrives konsekvenserne ved referencetilstanden, hvor vandløbet ikke har nogen form for drift. Ved ophør af vedligehold af Brunkær Bæk, forventes der en gradvis tilgroning af konkurrencedygtige sumpplanter for hele strækningen. Efter en kort årrække vil vandløbet være så tilgroet, at der praktisk ikke vil være flow i vandet. Vandstanden vil hæves i de omkringliggende naturarealer. Engområderne må ved dette alternativ forventes at udvikle sig til en mose, og vandløbet vil mangle egentlige vandplanter. Smådyrssammensætningen vil bære præg af at ligne det man vil forvente i en sø eller en stillestående mose. Ophør af vedligeholdelse i Brunkær Bæk vil resultere i en dispensationskrævende tilstandsændring i selve vandløbet og for de omkringliggende naturarealer. Det vurderes ikke at dette er et alternativ der påvirker miljøet mindre og derfor anses ikke for et egnet alternativ.

5. Afværgeforanstaltninger og overvågning

I dette afsnit af miljørapporten findes beskrivelse af nødvendige afværgeforanstaltninger og beskrivelse af overvågningen af planens indvirkning på miljøet.

5.1 Afværgeforanstaltninger

Det vurderes, at det fremlagte forslag til Regulativ for Brunkær Bæk ikke giver anledning til egentlige afværgeforanstaltninger. Karakteren af de bestemmelser, der findes i regulativet og den generelle hensyntagen til miljøet i forslaget til regulativet, giver ikke en forøget risiko for at påvirke miljøet væsentligt. Det er tilmed vurderet, at bestemmelsen i regulativet ikke påvirker natura 2000 områder, fredede områder, sjældne arter, bilag IV arter eller arter på udpegningsgrundlaget forhold til områdernes integritet, yngle- og rasteområder eller på individ-niveau. Derfor konkluderer Thisted Kommune, at der ikke bør indføres foranstaltninger.

5.2 Overvågning

Thisted Kommune er tilsynsmyndighed på Brunkær Bæk og de omkringliggende arealer. Hvis det viser sig at okkerudledning fra Brunkær Bæk, skulle udgøre en miljømæssig risiko vurderes det, at de beskrevne handlemuligheder i forhold til en fremtidig revidering af vandløbsregulativet er tilstrækkelige.

Thisted Kommune vil gennem den generelle tilsynsforpligtigelse med offentlige vandløb derfor overvåge om bestemmelserne i forslaget til Regulativ for Brunkær Bæk fremadrettet påvirker miljøet i og omkring Brunkær Bæk.

6. Konklusion

Thisted Kommune vurderer, at bestemmelserne i det reviderede regulativ for Brunkær Bæk ikke er til hinder for at opnå samlet god økologisk tilstand i målsatte overfladevand forekomster.

Thisted Kommune vurderer, at regulativet for Brunkær Bæk hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter påvirker Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde (H177 og F25) og nr. 27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø (H27 og F21) gunstige bevaringsstatus. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af regulativets indvirkning på Natura 2000-området.

Ligeledes vurderes det, at vedtagelsen af det reviderede regulativ ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder, eller hindre den fortsatte økologiske funktionalitet, for dyre- eller plantearter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Det vurderes, at regulativet for brunkær bæk er i overensstemmelse med Thisted Kommunes Kommuneplan, Planstrategi og da der ikke er afvandingsmæssige konsekvenser for ejendomme, vurderes det ikke, at regulativet for Brunkær Bæk påvirker nedsivningsforhold for ejendomme i det åbne land jf. udpegningen i spildevandsplanen.

Thisted Kommune vurderer, at tilretningerne i regulativet ikke vil resultere i tilstandsændringer for beskyttede naturtyper tilknyttet til Brunkær Bæk, og derved ikke påvirker de vandløbsnære naturtyper der findes i tilknytning til Brunkær Bæk.

Thisted Kommune vurderer, at det valgte alternativ, ikke påvirker miljøet væsentligt og at andre alternativer har større indvirkning på miljøet.

Thisted Kommune vurderer ikke, at det reviderede regulativ vil give anledning til afværgeforanstaltninger for påvirkninger af miljøet.

Thisted Kommune vurderer, at myndighedstilsynet med det offentlige vandløb er tilstrækkelig overvågning af de miljømæssige konsekvenser af det reviderede regulativ.

7. Bilag

Til miljørapporten findes følgende bilag.

Bilag 1 – kortbilag

Bilag 2 – Plante- og smådyrsliste

Bilag 3 – foreløbig konsekvensvurdering